

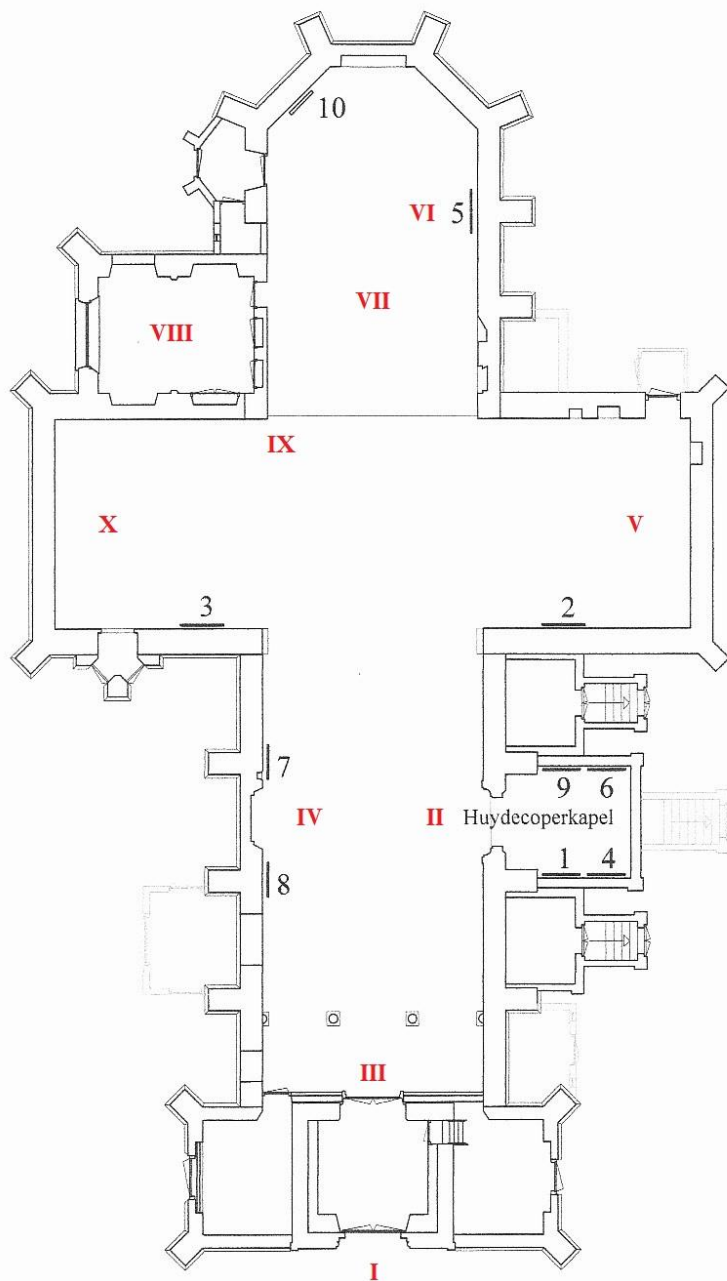
“Dit monument mag gezien worden”: Dorpskerk (Kerkweg 19) van de Protestantse Gemeente Maarssen

www.dorpskerkmaarssen.nl

De Dorpskerk, die oorspronkelijk St. Pancratiuskerk werd genoemd, is het oudste monument van Maarssen. Een laatgotische éénbeukige kruiskerk, die in 1519 werd gebouwd, met de volgende 10 “karakteristieken”:

- I. De **tufstenen Romaanse toren** uit de 12e of 13e eeuw.
- II. Aan de rechterkant van de kerk bevindt zich de **grafkapel** met de grafkelder van de familie Huydecoper (de grafkelder is gesloten). De kapel wordt afgescheiden door een fraai smeedijzeren hekwerk uit 1721.
- III. Boven de ingang van de kerk bevindt zich het **Abraham Meere orgel** uit 1790. Het orgel is aan de Dorpskerk geschonken door middel van een legaat van Geertruida Agneta Baronesse van Lockhorst (Vrouw van Ter Meer en gehuwd met Francois de Witt, burgemeester te Amsterdam). Het orgel, gebouwd door de beroemde orgelmaker Abraham Meere uit Utrecht, die leefde van 1761 tot 1841, is op 22 augustus 1790 "geëxamineerd" door de Utrechtse organist van De Dom (en klokkenist) F. Nieuwenhuizen. Het is het zesde Meere orgel, maar het eerste met twee klavieren; een prachtig uitgebalanceerd instrument.
- IV. In de kerk bevinden zich **10 historische rouwborden**. Negen borden, waarvan vier in de grafkapel, behoren toe aan de familie Huydecoper. Voor de plaats van de borden zie de plattegrond aan de achterzijde van deze beschrijving. Uit verschillende bronnen is bekend dat er in het begin van de 17e eeuw al rouwborden aanwezig waren. Belangrijke functie van de rouwborden was te laten zien wie de dode was en welke status de persoon had. Daarvoor werd het bord eerst aan het huis van de overledene opgehangen of voor het huis neergezet op een schildersezel, om daarna meegedragen te worden voor de begrafenisstoet uit. Dit gebruik is te herleiden aan de begraafgebruiken bij de ridders en edelen, waar hun schild dezelfde functie had (voor de uitgebreide beschrijving van de borden zie website).
- V. Na de grafkapel rechts staat in de dwarsbeuk de **herenbank “Huis ter Meer”**, die destijds toebehoorde aan de bewoners van het gelijknamige huis aan de Vecht.
- VI. Aan de rechterzijde in het koor hangt **rouwbord 5**. Dit bord heeft het symbool van de zandloper met een vogel en een vleermuisvleugel (de dood kan overdag en in de nacht komen).
- VII. Bovenin de nok van het **koor** van de kerk bevindt zich een Christus kopje uit de 2^e helft van de 15^e eeuw. In het koor zijn ook een grote grafsteen (in het midden), de gedenksteen uit 1519, ter herinnering aan het leggen van de eerste steen door Splinter van Nyenrode en de Hagioscoop (laag venster) te bewonderen.
- VIII. Achter de preekstoel is de **consistorie** (kerkenraadskamer). Oorspronkelijk was dit een kapel die waarschijnlijk in de 14^e of 15^e eeuw is gebouwd. In de consistorie hangen onder meer afbeeldingen van de predikanten die in het verleden aan de Dorpskerk verbonden zijn geweest, waaronder ds. Lodewijk van Renesse die op 26 november 1620 werd bevestigd, hoogbegaafd was, zeven talen sprak en meewerkte aan de Statenbijbel 1619.
- IX. De **preekstoel** is een rijk gesneden kansel en is door Jasper van Eeten in 1726 gemaakt. Het frontpaneel en de beide zijkanten zijn voorzien van houtsnij- en beeldhouwwerk van de Gouden Eeuw met de bijbehorende Bijbelteksten. Linkerzijde "De Wet is door Moses" en aan de rechterzijde "Genade en Waerheit is door Jezus Christus geworden". In de figuratie op dit paneel blaast een engel vanuit de wolken met de woorden: "Vrede op Aerde". Voorzijde: "Hebt de Waerheit en de Vreede lief". Op de preekstoel ligt een geopende bijbel; Psalm 119: 105 "Uw Woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad".
- X. In de dwarsbeuk naast de preekstoel staat de **herenbank “Familie Huydecoper”**, bewoners van de buitenplaats Goudestein. De bank met luifel is waarschijnlijk rond 1700 gemaakt en is, na de restauratie in 1973, nog de enig overgebleven herenbank van de families Huydecoper van Maarsseveen (Goudestein) en Huydecoper van Nigtevecht (Gansenhoef).

1. Maria Agatha Reael +1731
2. Agatha Hasselaer +1741
3. Jan Elias Huydecoper +1744
4. Joan Huydecoper +1752
5. Isabella Agneta van Lockhorst +1761
6. Sophia Maria Agatha van der Meulen +1793
7. Maria Alewijn +1793
8. Anna Elisabeth Schuylenburg +1807
9. Jan Elias Huydecoper +1808
10. Constantia Maria Testas +1794